

Sygn. akt VI GC 972/18 upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2020 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Protokolant: sekretarz sądowy Elżbieta Radochońska

po rozpoznaniu w dniu 15 października 2020 roku w Rybniku

na rozprawie

w postępowaniu uproszczonym

sprawy z powództwa (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w J.

o zapłatę

1) oddała powództwo;

2) zasądza od powoda (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. na rzecz pozwanego (...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. kwotę 287,00 zł (dwieście osiemdziesiąt siedem złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów procesu.

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz

Sygn. akt VI GC 972/18

UZASADNIENIE

Pozwem z 30 listopada 2017 roku wniesionym do Sądu Rejonowego w T. powód (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w W. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w J. kwoty 931,25 zł z odsetkami ustawowymi od 17 września 2015 roku do 31 grudnia 2015 roku i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od 1 stycznia 2016 roku oraz zwrot kosztów procesu. W uzasadnieniu podał, że pozwany jest stroną umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego zawartej z (...) Spółka Akcyjna (dalej (...)) na sprzedaż i dostarczanie paliwa gazowego do instalacji znajdujących się w lokalu przy ul. (...) w J.. Powód wskazał, że wykonywał usługę dystrybucji paliwa do instalacji znajdujących się w przedmiotowym lokalu na podstawie wskazanej umowy jako operator systemu dystrybucji. Podał, że przeprowadził kontrolę legalności pobierania paliwa gazowego, w wyniku której stwierdził uszkodzony (pęknięty) fragment obudowy liczydła oraz pękniętą kieszeń depozytową plombę legalizacyjnej. Dochodził od pozwanego opłaty z tytułu odszkodowania za uszkodzony gazomierz i kosztów przeprowadzenie jego badań. (k. 3-4 verte)

Nakazem zapłaty z 6 grudnia 2017 roku uwzględniono roszczenie powoda. (k. 30)

W sprzeciwie pozwany wniósł o oddalenie powództwa i zwrot kosztów procesu, a także o przekazanie sprawy do Sądu Rejonowego w R.. Zarzucił brak legitymacji procesowej pozwanego podając, że powód nie był stroną umowy

kompleksowej łączącej pozwanego z (...), a jako jedynie jako operator systemu dystrybucyjnego zobowiązany był wykonywać usługę dystrybucji na rzecz (...), a nie na rzecz pozwanego. (...) zobowiązał się do świadczenia sprzedaży energii oraz usługi dystrybucji przez osobę trzecią. (...) zawarł umowę na świadczenie usług dystrybucji z powodem we własnym imieniu, ale na rzecz odbiorcy (pозwanego). Niezależnie od powyższe pozwany zakwestionował roszczenie co do zasady z tej przyczyny, że powód nie wykazał że pozwany był sprawcą usterki oraz, że do uszkodzenia urządzenia pomiarowego doszło z winy pozwanego. Pozwany wskazywał, że urządzenie znajdowało się w zamkniętej na kłódkę skrzynce, a osoby trzecie nie miały do niego dostępu. Podnosił, że uszkodzenie mogło nastąpić samoczynnie lub z winy pracowników powoda. Podał, że roszczenie nie zostało wykazane również co do wysokości, gdyż powoływane przez powoda taryfy dotycząc sytuacji związanych z nielegalnym poborem paliw, co nie miało miejsca w niniejszej sprawie. (k. 33-38)

Postanowieniem z 21 lutego 2018 roku przekazano sprawę do tut. Sądu. (k. 57)

W odpowiedzi na sprzeciw powód podał, że w umowie kompleksowej pozwanego z (...) został wprost wskazany jako podmiot wykonujący usługę dystrybucji paliwa sprzedawanego pozwanemu przez (...). Na podstawie zapisów umowy pozwany był zobowiązany do pokrycia kosztów sprawdzenia układu pomiarowego w następstwie stwierdzenia uszkodzenia zabezpieczeń układu pomiarowego, chyba że nastąpiło to z przyczyn za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności. Ponadto zapisy (...) będącej integralną częścią umowy wskazywały, że pozwany był zobowiązany do zabezpieczenia przed zniszczeniem lub uszkodzeniem układu pomiarowego wskazującego wysokość poboru paliwa gazowego i reduktora ciśnienia paliwa gazowego, niedokonywania w nim jakichkolwiek zmian oraz pokrycia pełnej wysokości start wynikających z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych urządzeń, chyba że nastąpiło to z przyczyn za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności, a także utrzymanie w należytym stanie technicznym szafki przeznaczonej na te urządzenia. Wskazał, że wysokość roszczenia została obliczona jako różnica pomiędzy wartością gazomierza określoną na podstawie aktywów trwałych powoda – 1.425,00 zł i amortyzacją 493,75 zł. (k. 72-76)

W piśmie z 24 kwietnia 2019 roku powód wskazał, że swoje roszczenie opiera jednak nie na umowie, ale na odpowiedzialności deliktowej pozwanego. (k. 131-133)

Na rozprawie 4 lutego 2020 roku pełnomocnik pozwanego podniósł zarzut przedawnienia roszczenia zgłoszonego z deliktu. (k. 160)

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 15 października 2008 roku (...) jako sprzedawca zawarł z pozwanym jako odbiorcą kompleksową umowę dostarczania paliwa gazowego do instalacji znajdującej się przy ulicy (...) w J.. Na mocy ww. umowy (...) zobowiązał się dostarczać pozwanemu paliwo gazowe - gaz ziemny wysokometanowy i przenosić własność dostarczanego mu paliwa (§ 1 umowy). Usługę dystrybucji miał wykonywać (...)(dalej (...)), którym dla potrzeb przedmiotowej umowy miała być (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Z. (§ 3 ust. 1 umowy). W umowie wskazano, że układ pomiarowy składający się z gazomierza i rejestratora stanowi własność (...).

Pozwany zobowiązał się do nabywania i odbierania paliwa gazowego an potrzeby własne w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz uiszczał należności z tego tytułu według cen i stawek opłat oraz zasad rozliczeń określonych szczegółowo Taryfie i w umowie.

Na mocy Integralną częścią umowy zawartej między pozwanym a (...) stanowiły Ogólne Warunki Umowy (dalej OWU), Taryfa (lub wyciąg z Taryfy) oraz zamówienie ilości paliwa gazowego w poszczególnych miesiącach roku gazowego oraz zamówienia mocy umownej. **(dowód: umowa kompleksowa z aneksami k. 102-110, wyciąg z (...)k. 78-82)**

Zgodnie z definicją zawartą w rozdziale I ust. 2 OWU (...) ((...)) to przedsiębiorstwo energetyczne zajmujące się dystrybucją paliw gazowych, do sieci którego przyłączona była instalacja pozwanego, odpowiedzialne za ruch sieciowy w gazowym systemie przesyłowym, bieżące i długookresowe bezpieczeństwo funkcjonowania tego systemu,

eksploatację, konserwację i remonty oraz niezbędną rozbudowę sieci dystrybucyjnej, w tym połączeń z systemami gazowymi. Stosownie do zapisów rozdziału I ust. 4 usługa dystrybucji paliwa gazowego była wykonywana na podstawie umowy o świadczenie usług dystrybucji zawartej przez (...) i operatorem wskazanym w umowie kompleksowej.

Na mocy zapisów zawartych w rozdziale III ust. 1. pkt 1 i 7 OWU do obowiązków pozwanego jako odbiorcy należało m.in. zapewnienie upoważnionym przedstawicielom operatora lub sprzedawcy dostępu do układu pomiarowego, instancji gazowej odbiorcy i odbiorników gazowych, w szczególności w celu kontroli przestrzegania przez odbiorcę postanowień umowy oraz wykonywania przez nich niezbędnych prac eksploatacyjnych lub zabezpieczających oraz odczytu układu pomiarowego. Pozwany był zobowiązany również do zabezpieczenia przed zniszczeniem lub uszkodzeniem układu pomiarowego wskazującego wielkość poboru paliwa gazowego u pozwanego i redukcja ciśnienia paliwa gazowego, niedokonywanie w nich jakichkolwiek zmian (z malowaniem włącznic), oraz pokrycia w pełnej wysokości strat wynikających z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych urządzeń, chyba że nastąpiło to z przyczyn, za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności, a także utrzymania w należyтым stanie technicznym szafki przeznaczonej na te urządzenia.

W przepisie rozdziału I ust. 6 OWU wskazano, że na podstawie art. 9g ust. 12 prawa energetycznego częścią umowy kompleksowej jest instrukcja ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej opracowana przez Operatora i wprowadzona przez niego do stosowania zamieszczona na stronie internetowej Operatora (...). Podano również, że zmieniona lub nowa (...) wiąże odbiorcę, po jej zatwierdzeniu przez Prezesa (...) i ogłoszeniu w (...), od dnia określonego w decyzji Prezesa (...). **(dowód: OWU k. 26-28)**

W dniu 2 czerwca 2015 roku upoważnieni pracownicy powoda przeprowadzili u pozwanego kontrolę, której przedmiotem było sprawdzenia prawidłowości eksploatacji i działania układów pomiarowych oraz rozliczeń paliw gazowych, ustalenie, czy miało miejsce pobieranie paliw bez zawarcia umowy albo z częściowym lub całkowitym pominięciem układu pomiarowego, sprawdzenie dotrzymywania warunków zawartej umowy, w szczególności zgodności sposobu wykorzystywania paliw gazowych z warunkami określonymi w umowie. Podczas kontroli stwierdzili uszkodzony (pęknięty) fragment obudowy liczydła oraz pękniętą kieszeń depozytową plomby legalizacyjnej.

W dniu 6 czerwca 2015 roku upoważnieni pracownicy powoda zdemontowali gazomierz wraz z rejestratorem impulsów i przekazali go do ekspertyzy do laboratorium (...) w K..

Rzeczoznawca w ekspertyzie z 12 sierpnia 2015 roku stwierdził brak śladów ingerencji w układ pomiaru i rejestracji objętości gazu. Ustalił uszkodzenie osłony i uchwytu plomby osłony liczydła niewiadomego pochodzenia w postaci pęknięcia o długości 3 cm rozciągającego się od uchwytu plomby liczydła do osłony liczydła. Wskazał, że powyższe uszkodzenie nie umożliwiło ingerencji wewnątrz układu rejestracji gazomierza. Jednocześnie ustalił, że nie została uszkodzona plomba osłony liczydła (brak śladów przecięcia, klejenia czy innego rodzaju uszkodzenia), jak również sam mechanizm liczydła, a liczydło gazomierza rejestruje prawidłowo objętość przepływającego powietrza. **(dowód: upoważnienie do przeprowadzenia kontroli k. 9, protokół kontroli k. 10-11, załącznik do protokołu kontroli k. 12, ekspertyza sporządzona na zlecenie powoda k. 13-18)**

W dniu 2 września 2015 roku powód obciążył pozwanego notą obciążeniową na kwotę 931,25 zł a jako podstawę wskazał odszkodowanie związane z układami pomiarowymi (z tytułu zniszczonego gazomierza) **(dowód: nota obciążeniowa k. 22)**

Pismem z 16 listopada 2016 roku powód wezwał pozwanego do zapłaty należności. **(dowód: wezwanie do zapłaty z potwierdzeniem nadania i odbioru k. 23-25)**

Pozwany zakwestionował żądanie powoda argumentując, że powód nie wykazał przyczyny postania uszkodzenia, w szczególności by doszło do niego z przyczyn zawinionych przez pozwanego. Podał, że urządzenie pomiarowe było umieszczone w skrzyni stale zamkniętej na klucz, do której nie miały dostępu osoby trzecie, gazomierz nie nosił śladów żadnych innych uszkodzeń, oprócz pęknięcia osłony i uchwytu plomby liczydła. Wskazywał, że pęknięcie mogło

powstać w wyniku wysokiej lub niskiej temperatury zewnętrznej, podczas montażu lub demontażu fazomierza lub z innych samoczynnych przyczyn. Zaprzeczył by uszkodzenie powstało na skutek celowych działań z jego strony.

W piśmie z 28 grudnia 2016 roku powód wskazał, że uzyskał dodatkowe wyjaśnienia, że pęknięcie plastikowej osłony liczydła i uchwytu plomby liczydła nie mogło powstać w wyniku zbyt wysokiej lub niskiej temperatury zewnętrznej, ale jest skutkiem uszkodzeń mechanicznych, a podstawą wystawia noty jest okoliczność, że na gruncie obowiązujących przepisów prawa odbiorca ponosi odpowiedzialność za urządzenie pomiarowe i ponosi koszty jego uszkodzenia **(dowód: pismo pozwanego k. 19-20, pismo powoda z 28 grudnia 2016 roku k. 21)**

Urządzenie pomiarowe znajdowało się na zewnątrz budynku w specjalnej metalowej skrzynce zamykanej na klucz. Pozwany otwierał skrzynkę jedynie raz w miesiącu celem umożliwienia odczytu inkasentowi. **(dowód: zeznania świadka M. G. k. 159-160)**

Sąd oddalił wniosek powoda o przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu gazownictwa na okoliczność przyczyn uszkodzenia gazomierza oraz wskazania czy do uszkodzenia mogło dojść na skutek działania wysokiej lub niskiej temperatury, czy powstałe uszkodzenia mogły wynikać jedynie z działania na gazomierz siły zewnętrznej, ponieważ w związku z niewykazaniem, że przez powoda, że uszkodzenia dokonał pozwany lub osoba, za którą pozwany ponosi odpowiedzialność, okoliczność te nie miały znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd zważył co następuje :

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Pierwotnie powód wywodził swoje roszczenie z umowy kompleksowej zawartej pomiędzy pozwanym a (...). W piśmie z 24 kwietnia 2019 roku powód zmienił podstawę roszczenia powołując się na odpowiedzialność deliktową pozwanego.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 roku Prawo energetyczne dostarczanie paliw gazowych odbywa się na podstawie umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji. Dostarczanie paliw gazowych może odbywać się również na podstawie umowy kompleksowej zawierającej postanowienia umowy sprzedaży i umowy o świadczenie usług dystrybucji tych paliw (art. 5 ust. 3 Prawa energetycznego). Umowa kompleksowa może zawierać także postanowienia umowy sprzedaży paliw gazowych i umowy o świadczenie usług dystrybucji paliw gazowych zawartych przez sprzedawcę na rzecz i w imieniu odbiorcy końcowego z przedsiębiorstwem energetycznym zajmującym się dystrybucją paliw gazowych (art. 5 ust. 4 Prawa energetycznego).

Powód nie był stroną umowy kompleksowej dostarczania paliwa gazowego zawartej 15 października 2008 roku pomiędzy pozwanym a (...). Jak wynikało z treści umowy (...) zobowiązał się jedynie do zapewnienia pozwanemu usługi dystrybucji paliwa gazowego poprzez zawarcie odrębnej umowy z (...), czyli do zawarcia umowy z (...) o świadczenie na Recz osoby trzeciej (pозwanego) Pozwanego nie łączył zatem bezpośredni stosunek umowny z powodem. Węzłem umownym połączony był jedynie (...) i pozwany, a (...) na mocy art. 391 zd. 1 k.c. był odpowiedzialny względem pozwanego za wykonanie przez powoda usługi polegającej na dostarczeniu gazu pozwanemu.

Brak było również podstaw do przypisania pozwanemu odpowiedzialności z tytułu odpowiedzialności deliktowej.

Zgodnie z art. 415 k.c. kto z winy swojej wyrządził drugiemu szkodę obowiązany jest do jej naprawienia.

Na mocy zapisów rozdziału III ust. 1.7 OWU obowiązkiem pozwanego było zabezpieczenie przed zniszczeniem lub uszkodzeniem układu pomiarowego wskazującego wielkość poboru paliwa gazowego u pozwanego i redukcja ciśnienia paliwa gazowego, niedokonywanie w nich jakichkolwiek zmian (z malowaniem włącznic), oraz pokrycia w pełnej wysokości strat wynikających z uszkodzenia, zniszczenia lub utraty tych urządzeń, chyba że nastąpiło to z przyczyn, za które pozwany nie ponosi odpowiedzialności, a także utrzymania w należyтым stanie technicznym szafki przeznaczonej na te urządzenia.

Obowiązkiem powoda w sprawie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym jest wykazanie przesłanek odpowiedzialności przewidzianej w art. 415 k.c., a zatem wykazanie zdarzenia, będącego źródłem szkody; wykazanie, że było to działanie lub zaniechanie pozwanego; wykazanie, że zachowanie pozwanego było bezprawne i że spowodowało u powoda szkodę, która pozostaje z nim w adekwatnym związku przyczynowym. Jeśli przy tym wymaga tego właściwa z uwagi na charakter odpowiedzialności podstawa, to obowiązkiem powoda jest też wykazanie, że bezprawne działanie lub zaniechanie pozwanego było przez niego zawinione. (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 22 lutego 2016 roku, sygn. akt VI ACa 134/15).

Powód nie wykazał w pierwszej kolejności, że źródłem powstałej po jego stronie szkody było – w pierwszej kolejności – działanie pozwanego lub osób, za które pozwany ponosi odpowiedzialność oraz – w drugiej kolejności – by było to działanie bezprawne lub zawinione.

W ocenie sądu pozwany wypełnił należycie ciężące na nim obowiązki opisane w OWU, a także w instrukcji ruchu i eksploatacji sieci dystrybucyjnej. W toku postępowania dowodowego ustalono, że urządzenie pomiarowe znajdowało się na zewnątrz budynku w specjalnej metalowej skrzynce zamykanej na klucz. Pozwany otwierał skrzynkę jedynie raz w miesiącu celem umożliwienia odczytu inkasentowi. Co istotne, powód nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do sposobu zabezpieczenia przez pozwanego układu pomiarowego przed zniszczeniem lub uszkodzeniem.

Ponadto w przeprowadzonej na zlecenie powoda ekspertyzie rzeczoznawca wskazał, że brak jest śladów ingerencji w układ pomiaru i rejestracji objętości gazu. Rzeczoznawca podał, że uszkodzenie osłony i uchwyty plomb osłony liczydła w postaci pęknięcia o długości 3 cm rozciągającego się od uchwyty plomb liczydła do osłony liczydła nie umożliwiło ingerencji wewnątrz układu rejestracji gazomierza. Nie została uszkodzona plomba osłony liczydła (brak śladów przecięcia, klejenia czy innego rodzaju uszkodzenia), jak również sam mechanizm liczydła a liczydło gazomierza rejestrowało prawidłowo objętość przepływającego powietrza.

Powoływanie biegłego było zbędne, ponieważ ustalenie czy przyczyną uszkodzenia osłony i uchwyty plomb osłony gazomierza była wysoka lub niska temperatura czy też do jego uszkodzenia mogło dojść jedynie na skutek działania zewnętrznej nie eliminowało braku wskazania i wykazania przez powoda, że to pozwany lub osoby za które ponosił odpowiedzialność były podmiotami, które taką siłą zewnętrzną na gazomierz podziałały.

Niezależnie od powyższego powód nie sprostał ciężarowi wykazania swojego roszczenia co do wysokości. Poprzestał jedynie na ogólnikowym wskazaniu, że wysokość roszczenia została obliczona jako różnica pomiędzy wartością gazomierza określoną na podstawie aktywów trwałych powoda – 1.425,00 zł i amortyzacją 493,75 zł nie przedkładając na tę okoliczność żadnych środków dowodowych.

Mając na uwadze powyższe powództwo należało oddalić w całości.

Na marginesie wskazać należy, że nie zasługiwał na uwzględnienie podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia roszczenia powoda. Roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się albo przy zachowaniu należytej staranności mógł się dowiedzieć o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (art. 442¹ § 1 k.c.). Powód dowiedział się o szkodzie w czasie kontroli 2 czerwca 2015 roku, a powództwo zostało wytoczone 30 listopada 2017 roku, a więc roszczenie nie było przedawnione. W ocenie sądu bez znaczenia pozostawało, że powód podstawę prawną w tym zakresie wskazał dopiero w piśmie procesowym z 29 kwietnia 2019 roku.

O kosztach procesu orzeczono stosownie do treści art. 99 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. obciążając nimi w całości powoda, który jako strona przegrywająca sprawę obowiązany był zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw. Na koszty procesu poniesione przez pozwanego w łącznej kwocie 287,00 zł złożyły się: koszty zastępstwa procesowego w wysokości 270,00 zł (obliczone zgodnie z § 2 pkt. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 roku oraz kwota 17,00 zł tytułem opłaty skarbowej od adwokatowi pełnomocnictwa.

sędzia Justyna Wyrwas – Oliwkiewicz